

Harstad kommune

Tromsø, 21.04.2021

Dette brevet sendes på vegne av Harstad Turlag, Troms Turlag, Norges Jeger- og Fiskerforbund Troms, Naturvernforbundet Troms, Norsk Ornitologisk Forening avd. Troms, 4H Troms, Troms Krets av Norges KFUK-KFUM Speidere, Nord-Troms Krets av Norges Speiderforbund, Troms Orienteringskrets, Nordnorsk Botanisk Forening, Troms Fylkeskystlag, Framtiden i Våre Hender Nord, Tromsø Casting- og Fluefiskeforening, Midt-Troms Naturlag

Høringsuttalelse

Søknad om dispensasjon fra kommuneplanens arealdel og Pbl. § 1-8- GNR 37 BNR 1 Gressholmen.

Forum for natur og friluftsliv Troms er kjent med at Harstad kommune har ovennevnte sak på høring og offentlig ettersyn, og vil i det følgende komme med våre innspill. Forum for natur og friluftsliv Troms er et samarbeidsnettverk mellom natur og friluftslivsorganisasjoner i region Troms. Lokal kunnskap, engasjement og kompetanse er ressurser vi bygger våre innspill på i nettverket. Statsforvalteren i Troms og Finnmark har uttalt følgende i saken og vi slutter oss til budskapet:

«Arealet, som er en del av Grasholmen, og ligger helt ytterst på Brenneriodden, er i dag avsatt til LNFR-område med hensynssone friluftsliv i kommuneplanens arealdel. Tiltaket skal gjennomføres helt nede i strandsonen. Området er avsatt som et kartlagt svært viktig friluftsområde.

Etter plan og bygningsloven § 1-8 er det forbud mot denne type tiltak i hundremeterssonen. Dette er særlig viktig i områder avsatt som område friluftsliv i arealdelen og kartlagt som svært viktig friluftsområder.

Slik vi ser det bør utnytting av svært attraktive deler i strandsonen ikke skje gjennom tilfeldige dispensasjonssøknader. Søknaden bør avslås. Forbudet mot tiltak i hundremeterssonen mot sjø er satt av hensyn til friluftslivinteressene og allmennhetens bruk av strandsonen. Skal arealet nyttes til næringsformål, bør dette bare skje gjennom rullering av kommuneplanens arealdel. Bare på den måten kan en sikre forutsigbarhet og likebehandling og at alle hensyn og interessere blir hørt og ivaretatt.»¹

¹ Hentet fra Statsforvalteren i Troms og Finnmark sin uttalelse datert 08.04.2021 i gjeldende sak- deres referanse; 2021/3168

Friluftsliv

Gressholmen er kartlagt som et svært viktig friluftsområde (ID: FK00031587) og er et hyppig brukt område for bading, overnatting, rekreasjon, strandliv, padling, fiske og opplevelse av landskap. Det er tilrettelagt for denne type bruk for allmennheten ved at toaletter og parkeringsplasser er gjort tilgjengelig. Vi bemerker også at området er foreslått som areal til **statlig sikret friluftsområde** for å sikre allmennheten tilgang til dette unike bruksområdet i Harstad kommune i arealdelen til kommuneplanen for 2020-2032. FNF Troms har også tidligere spilt inn dette til kommuneplanens arealdel og kommunedelplan for friluftsliv [her](#) og [her](#).

Det kan ikke være tvil om betydningen dette området har for friluftsliv og allmenn ferdsel i Harstad kommune, og dermed et viktig bidrag til folkehelse og tilgang på naturopplevelser for innbyggere og besøkende.

FNF Troms mener området må sikres for disse formål i fremtiden også, og at privatisering gjennom eksempelvis turistformål bør avslås på denne bakgrunn. Vi mener også at vilkårene for dispensasjon fra forbudet om bygging i strandsonen ikke kan ansees oppfylt da fordelene ikke kan sies å være større enn ulempene i dette tilfellet gitt verdien området har for friluftsliv i dag.

Naturfaglige betraktninger

Forum for natur og friluftsliv Troms ønsker også å løfte frem naturverdiene i området som både bidrar til friluftslivsopplevelsen, men også har verdi i seg selv og bør ivaretas med hensyn til konsekvenser av å åpne området for turistvirksomhet. Saksdokumentene mener vi fremstår mangelfulle på dette temaet og det synes ikke som at de involverte parter gjort noen naturfaglige undersøkelser i forbindelse med den aktuelle søknaden. De botaniske undersøkelsene som er vedlagt, vedrører ikke Bryggeriholmen

Fugleliv og naturmangfold

Gressholman er et viktig område for beitende og hekkende sjø- og vadefugler. I kommunens behandling av søknaden hevdes det at "*det ikke er registrert prioriterte, truede eller nær truede arter eller naturtyper*". Dette mener vi ikke medfører riktighet basert på følgende eksempler fra Artsdatabanken for gjeldende område og lokalt kjente med relevant kompetanse:

- "**Ærfugl** klassifiseres arten til rødlistekategori NT basert på A2 kriteriet (15-30 % bestandsnedgang siste 3 generasjoner)."
- **Fiskemåke** settes til rødlistekategori NT etter A2 kriteriet (15-30 % bestandsnedgang siste 3 generasjoner).
- **Storspove** Arten klassifiseres derfor til rødlistekategori VU basert på kriterium A2 (30-50 % bestandsnedgang siste tre generasjoner (15 år)) og C1.

Disse tre artene hekker på, og henter næring rundt Gressholman fra april til september. Dette gjelder også for flere titalls andre fugler. Ærfuglen oppholder seg i dette området hele året.

Her er nevnt noen få og klare eksempler på at Gressholman har et naturmangfold som i stor grad vil bli berørt av den planlagte aktiviteten. En grundigere gjennomgang og befaring, spesielt i hekketida, vil avdekke flere arter som har krav på oppmerksomhet og vern. Og en bør være svært forsiktig med å endre bruken av området med anlegg som omsøkt.

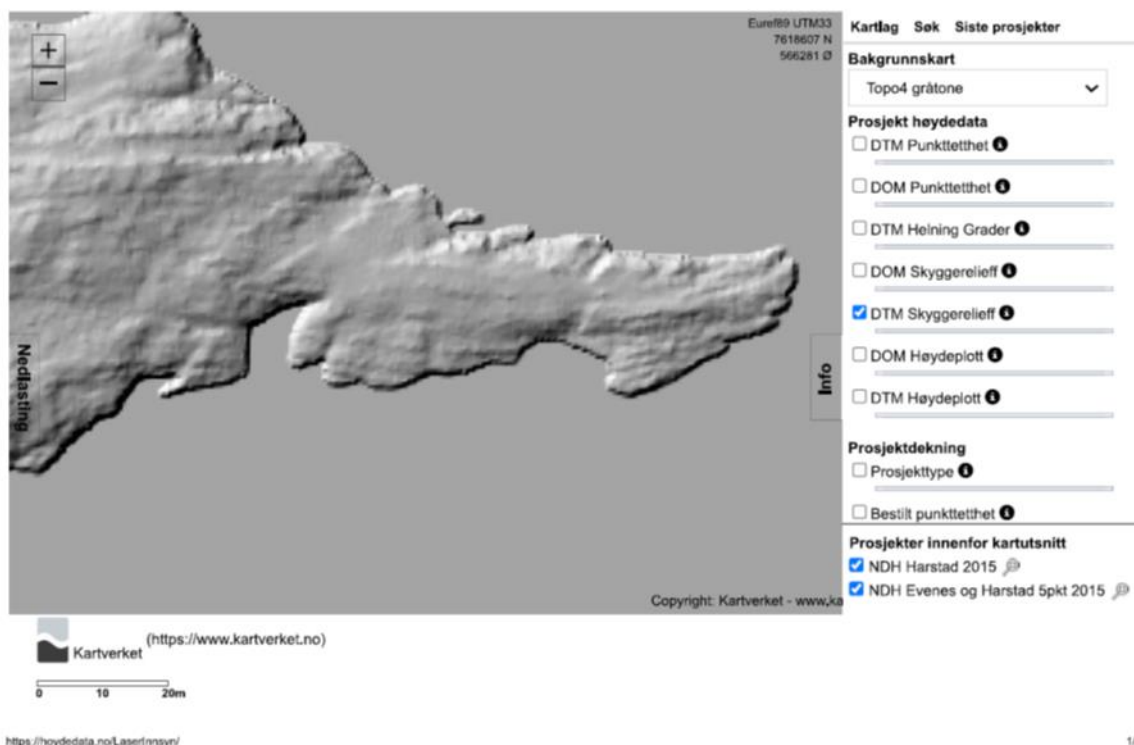
Ifølge naturforsker Karl-Birger Strann, utgjør Gressholman og området rundt et habitat/leveområde som er sjeldent forekommende i kommunen og i Troms. En viktig årsak til dette er forekomsten av kalk i berggrunnen.

Lysforurensning er en annen virkning av tiltaket vi ikke kan se er belyst, men som har negative virkninger både for natur og friluftsliv. Siden det ikke er omtalt må vi bare anta at brukere av kuplene vil benytte belysning, og at dette da vil bli godt synlig i vår lange mørketid i disse gjennomskitige kuplene. Det er en type forurensning som får stadig økende grad av oppmerksomhet i takt med økende kunnskap om problematikken. Vi anbefaler organisasjonen *Bevar Mørket* for mer informasjon om virkningene av lysforurensning og fordelene med å begrense denne. Se mer her: <https://bevarmorket.no/>

Kulturhistorisk- og landskapsmessig verdi av området

Kulturhistorisk utgjør Gressholman og Tjeldsundet et svært viktig område, både lokalt og i Nordnorsk sammenheng. Uten å gå i detaljer om områdets historie mener vi det vil være et dårlig valg estetisk og kulturhistorisk å plassere så synlige plastlignende kupler tett opp til den nordlige innseilinga for denne viktige ferdselsåren.

Videre har Gressholman vært viktig over en svært lang periode med tanke på mulige samiske eller norrøne kulturminner. FNF Troms er gjort kjent med at det på kartutsnitt er tre interessante strukturer på ca. 15 meter som kan minne om grunnmur til enten naust eller bygninger som vi anbefaler vurderes nærmere av arkeologer eller tilsvarende. På kartutsnittet under kan man se disse til høyre ute på odden i retning ØV.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Troms

Christine Myrseth
Koordinator
FNF Troms

